

Lapsevanemate või õpetajate videote ülevaatamine sertifitseerimiseks/akrediteerimiseks

Mis on nõutav?

Carolyn Webster-Stratton, Ph.D.

- Hästi ettevalmistatud ja süsteemsed juhtimisoskused koos hea ajahaldusega
- Tugevalt koostööl põhinev juhtimisviis, kuid annab täpset teavet, kui see on vajalik ja osalejatelt kättesaamatu
- Arutab lastega ettenähtud ülesannete tegemise eeliseid ja takistusi
- Kasutab videoklippe probleemide lahendamise vestluste käivitamiseks, oskuste mudeldamiseks ning harjutuste ettevalmistamiseks suures rühmas ja seejärel väikses rühmas
- Juht võtab sessioonide vahel ühendust, et arutada iganädalast tagasisidet, rääkida erivajadustest ja ülesannetest ning pakkuda vajaduse korral lisajulgustust
- Jälgib koduseid ja klassitöid ning iga nädal tehtud sõbrakõnesid. Aitab osalejatel näha, kuidas õpitud lähenemisviisid on seotud nende konkreetsete eesmärkidega ja nende laste arenguvajadustega

Grupijuht alustab sessiooni

Koduste /klassitööde ülevaade

- Alustab osalejate **positiivsetest** kodustest või klassitöödest ning teeb kokkuvõtteid lähenemisviisi eelistest suures rühmas mõtteid jagades.
- Esitab lisaküsimusi, et osalejad detailsemalt vastaksid (*Mida te ütlesite/tegite? Kuidas see välja nägi? Kuidas teie laps vastas? Mida andis ... tegemine? Miks oli kasulik ...? Mis põhimõtet te kuulsite?*)
- Premeerib/kiidab edu saavutamist ja toetab püüdusi kasutada eelmisel seansil õpitud mis tahes oskusi
- Kasutab koduste või klassitööde tagasisidet, et valida osalejaid nende edusammude rollimängus esitamiseks
- Küsib osalejatelt **tõkete ja raskuste/takistuste** kohta. Mis tegi selle harjutuse raskeks?
- Valib eelmise nädala ülesandega hätta jäänud osaleja, et ta esitaks lapse vastuse ja saaks harjutada alternatiivseid strateegiaid. Lapse rolli esitamine aitab sageli osalejal kogeda lapse vaatenurka ja mõista erineva vastuse kasulikkust.

Uue teema tutvustamine

Juht teeb lühikese kokkuvõtte sessiooni eesmärkidest, kasutades selgitamiseks püramiidi konteksti. Ei õpeta ega selgita liigselt. Kasutab sissejuhatavat narratiivi (tehes arutamiseks pausi), et uut teemat tutvustada.

Kasu/takistuste harjutus

Alustage uut teemat, nagu kiitus, preemiad, ignoreerimine või tagajärjed, kasu ja takistuste harjutusega. Esiteks arutage suures grupis vaba vestlusena käsitletava kasulikkust ja seejärel takistusi ning seejärel vahetage grupis mõtteid, kasu sõnastatakse, kontrollitakse ja märgitakse üles. Takistusi kuulatakse, kontrollitakse ja sõnastatakse ning kaas-grupijuht märgib need pabertahvlile. Ärge püüdke selles etapis takistust lahendada ega veenda vanemat/õpetajat takistusest mööda minema. Grupijuht pigem kasutab seda teadmist takistustest, et neid probleeme videoklippe näidates käsitleda.

Grupijuht selgitab videoklippe

- Vahendab jutustust lühikesi pause tehes, et kasutatud mõisteid selgitada või kontrollida, kas osalejad nõustuvad jutustaja seisukohaga, ning teemast ja sessiooni eesmärgist kokkuvõtet teha.
- Vahendab videoklippe nende vahel pause tehes, et küsimusi esitada (*Mida te järgmiseks teeksite? Mis tunne on nüüd lapsel või vanemal? Mis on selle lähenemisviisi põhimõte?*). Ei esita järjest üle ühe klipi. Klipi lõpus aitab osalejatel mõista, kuidas see mõte/põhimõte võiks nende lastega toimida ja teeb kokkuvõtte põhilisest, mida kilpi abil õpiti. Selle kokkuvõtte võib teha ka kaas-grupijuht. (Pikemates videoklippides tehakse mitu korda pause, et neid arutada või valmistuda spontaanseks harjutuseks.)
- Kasutab koostööl põhinevaid küsimusi, kutsub osalejaid mõtteid esitama, et leida tähtsaid nõuandeid õpetatava oskuse kohta, väldib lihtsate küsimuste ja vastuste kasutamist, vaid kuulab tõeliselt osalejate seisukohti ja käsitleb kuigivõrd süvitsi nende mõtteid.
- Toob vestlustest esile suuremaid põhimõtteid, nagu tähelepanu, mudeldamise, suhete arendamise, koolivalmiduse või kõne täiustamise printsiibid, ning seejärel selgitab, kuidas seda printsiipi kasutada, eriti osaleja lapsega seotud eesmärkide käsitlemiseks kas kodus või klassis.
- Kasutab videoklippi spontaansete harjutuste või vaba vestluse esilekutsumiseks.
- Esitab sobiva arvu videoklippe (7–10 lapsevanemale ja 20–25 õpetajatele).

Grupijuht laseb teha harjutusi

- Laseb oskuslikult teha mitut suurele grupile ettenähtud rollimängu (vt täpsemalt grupijuhi kontroll-loendist).
- Laseb teha spontaanseid harjutusi osaleja küsimuste, soovitude või vaba vestluse põhjal (aeg-ajalt kogu sessiooni jooksul).
- Kasutab koduste või klassis tehtud harjutustes saadud kogemusi, et kutsuda esile positiivset esitust või käsitleda alternatiivse strateegia abil uuesti midagi, mis lapsega hästi ei õnnestunud.
- Harjutused on arendava suunitlusega vastavalt lapse kõne, mängu, kognitiivsetele, sotsiaalsetele ja emotsionaalsetele oskustele.
- Viitab osalejate eesmärkidele seoses nende endi või lapsega.
- Premeerib neid, kes teevad rollimängu harjutusi.

Sisujuhi ja protsessijuhi rollid

- Need rollid määratakse kindlaks vastavalt iga juhi kogemustele. Sisu ja protsessi rollid peaksid põhinema koostööl, juhid võivad sessiooni käigus rolle vahetada. Üldiselt vastutab sisujuht peamiselt juhtimise eest (arutluste vahendamine, videoklippide juhtimine, rollimängu ettevalmistamine ja grupitöö struktuuri loomine). Protsessijuhi ülesanne on toetada sisujuhti põhipunktide või põhimõtete üles märkimisega (mitte kõike öeldut), preemiate või kleebiste jagamise, uute mõtete lisamise või osaleja vastama ärgitamisega, kui juht ei märganud ta püüet osaleda.
- Sisujuht palub protsessijuhil teha kokkuvõtte peamistest mõtetest või lisada, mis jäi käsitlemata.
- Sisujuht ja protsessijuht osalevad mõlemad harjutustes, kusjuures üks juhendab lapsevanemat/õpetajat ja teine last/lapsi.
- Protsessijuht järgneb sisujuhi juhtimisele, ta ei ole võistleja, vaid täiendab sisujuhi rolli.

Grupitöö lõpetamine

- Vaatab üle või teeb kokkuvõtte arutlustest ja harjutustest (seda kasutatakse kogu kohtumise jooksul koos pabertahvlitega).
- Selgitab sessioonil ettenähtud harjutusi ja vaatab üle laialijagatud materjalid.
- Jätab aega, et osalejad saaksid täita enesekontrolli kontroll-loendi ja võtta endale eesmärged järgmise sessioonini.
- Jätab aega sessiooni hindamiseks.

Mis on valikuline?

- Videoklippide arv võib erineda, sõltuvalt sellest, kas need on pikad klipid, milles tehakse sageli pause, ja tehtud harjutuste arvust.
- Tundides ei pea tegema kõike, mis on kirjas sessiooni kavas. Need võib jagada kahele eraldi tunnile, sest tempo sõltub osalejate taustast ja teadmistest. Näiteks võidakse mõne grupiga kulutada rohkem aega juhendamismeetoditele, sest see on uus asi ja/või tuleb edendada suurema tähelepanu pööramist positiivsele käitumisele negatiivse asemel.
- Kõrge riskiga populatsioonis või ravirühmas peaks olema vähemalt 18 kahetunnist sessiooni, mille arvu võib suurendada vastavalt vajadusele.
- Tõlkide kasutamisel tuleb tundide arvu suurendada, et jääks aega tõlkimisele, ja seetõttu võib programmi kestus olla kaks korda pikem.

Lisaelemendid õpetajatele

Käitumiskavad

- Teeb suures grupis käitumiskava näidise.
- Käsitleb samme üheskoos, kaasates osalejaid iga sammu jaoks mõtete leidmiseks.
- Toob konkreetseid sekkumise strateegiate näiteid (nt selle asemel, et soovitada last kiita või leida sihtkäitumisele sobiv kiitusväljend, ütleb ta: „Tõstate vaikselt käe!“)
- Saadab õpetajad väikerühmadesse oma kavasad koostama.

Lisaelemendid lapsevanemate töö ülevaatuses

Arvestuslehed

- Grupijuht selgitab, kuidas iganädalaseid arvestuslehti täita ja abistab selle juures, kui osaleja räägib teist keelt.
- Arvestuslehed antakse tagasi iga nädal ning grupijuht vaatab need üle, lisab märkusi, kleebiseid ja julgustust.
- Grupijuht võib kasutada arvestuslehti terve grupiga osaleja edusammudest rääkimiseks.

Video heakskiitmise otsus

- Esimese video heakskiitmist juhtub harva. Küsige alati teist videot, kui on MINGI oskus, millega grupijuht peaks edasi töötama.
- Kui teise video ülevaatusel selgub, et video mingi osa on heakskiidetaval tasemel ja vaid mõne oskusega tuleks veel töötada, võite paluda grupijuhil saata teisest sessioonist osi või ka kogu sessiooni, kuid tooge esile konkreetseid oskuseid (nt saatke lapsevanemate rühma 1. pool, saatke 20 minutit videoklippide arutelu vahendamiseks või saatke suure grupi rollimängu näide).
- Üldiselt kogu video heakskiitmise otsustamisel tuleb alati rakendada kliinilist hindamist. Kui peaaegu kõik oskused on eeskujulikud, kuid mõnda oskust tuleks veel lihvida, võib video heaks kiita koos soovitusena nende oskustega veel töötada. Ülevaataja peab otsustama, kas grupijuht suudab hõlpsalt selle paranduse teha ilma rohkem tagasisidet saamata.
- **Kahtluse korral on alati parem paluda veel ühte ülevaatuset või osalist ülevaatuset.** Vahel ei küsi grupijuhid rohkem tagasisidet pärast video ülevaatuset heakskiitmist ja nii võib see olla ainus võimalus tagasisidet anda.
- Meil on grupijuhte, kes saavad videosalvestusi kolm või neli korda ülevaatuses Sageli ei ole nad saanud juhendamist või neil ei ole varasemaid grupitöö korraldamise kogemusi, teadmisi kognitiivse õppe või lapse arengu kohta. Neid tuleb kiita püüdluste eest programmi ettenähtud kombel edastada ja piisava motivatsiooni korral juhendada, et nad saaksid võimalikult heaks grupijuhiks. Neile võib anda lisamaterjale käitumise muutumise alusteooriate kohta ja/ või nad võib panna kokku kogenuma grupijuhiga. Teisalt on ka inimesi, kellele ei sobi grupitöö lähenemisviis. Akrediteerimine ei ole kunagi garanteeritud, kuid loodetavasti on grupijuhid juba alguses hoolikalt selleks tööks valitud nende hariduse, motivatsiooni ja suhtlemisoskuste alusel.

Mentorid võivad alati paluda teise mentori arvamust, kui nad ei ole mingis ülevaatuses kindlad. Videote ülevaatus ei ole soovitatav teha mentoril/koolitajal, kes on selle grupijuhhi põhimentor. Mentoril/koolitajal on raske jääda grupijuhhi oskuste osas objektiivseks, kui nad on selle grupijuhiga tihedat koostööd teinud. Juhul kui teist ülevaatajat ei leidu, saab videod saata Seattle'isse. Mentorid/koolitajad peaksid hoolikalt hindama olukordi, kus nad vajavad teist arvamust, et videot heaks kiita.

JULGUSTAGE SERTIFITSEERITUD/AKREDITEERITUD GRUPIJUHTE OSALEMA IGAL AASTAL TOIMUVATES SUPERVISIOONI GRUPPIDES.